

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
 на шість місяців . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 170 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на шість місяців . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш малость і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Дзюбровського (Хорунжий). Експедиція мецера в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсвєтлі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 50 сот. від стрічки.

Угорський сойм.

(X) Загальну увагу звертають на себе події в Будапешті, де в второк в королівськім замку відкрито сесию ново вибраного сойму престольною річю, і то не лише в Угорщині, але й в Австрії, на котрій обставинах так могутно відбиває ся угорський вплив. В престольній річі висловлено віраду задля закінчення конституційних спорів між Короною а коаліцією а заразом надію, що всі конституційні чинники будуть згідно поступати в будучині, одначе, як ми вже в попереднім числі натякнули, виринула на політичній овиді нова хмара в виді самостійної угорської тарифи цлової, що може довести до нової бурі.

Сим разом і престольна річ уложена під впливом «великого міністерства» не лише подає програму робіт, які має довершити сойм, але крім того містить натяки на стародавні коронаційні капітуляції, в котрих супротив обовязків сойму ставлено також зобовязаня Корони. Престольна річ згадує отже з нагоди «сумних подій недавньої минувшини» про законодатні постанови, які мають запоручити конституційний і законний хід державної управи.

А до того має довести обезпеченє муніципальної автономії, розширенє обсягу діланя адміністраційного трибуналу, повна незалежність судів, щоби тим усім унеможливити заведенє королівської управи, як се почало ся за міністерства Феєрварого і загородити дорогу неконституційному правительству, з обмеженєм сойму. Теперішня престольна річ виглядає отже як би запоручений королівським словом договор заключений між правительством а Короною.

Престольна річ подає докладну відомість про умови, на яких основі установлено перше міністерство Векерлього з представниками сторонництва незалежних. Вказані там задачі нового міністерства, а яко важну точку програмову установлено переведенє виборчої реформи.

Престольна річ вказує на потребу розширення виборчого права на всі верстви народні (замітно, що і тут ужито вислову в малярськім розуміню про політичну націю угорську, коли в дійсности є там різні національности) в напрямі загального але не рівного права виборчого, але при тим зазначає, що має бути збережений національний характер держави (себто малярський). На скілько

мають бути до права виборчого допущені ті широкі верстви, чи побіч загального права для одної часті не має бути задержана дотеперішня система цензу, про се не висловлює ся престольна річ, а полишає се соймови. Можна собі отже уявити, як переведе виборчу реформу угорська коаліція, котра має тепер державну керму в своїх руках.

По переведеню виборчої реформи скінчить сойм свою задачу а тоді Корона знов відкличе ся до народу. Тоді можуть наново виринути спори з Короною о військові і державно-правні справи, котрі в порозуміню з коаліцією поки що відрошено. Корона застерігла собі вільну руку що до тих справ, одначе й коаліція забезпечила собі вільну руку що до своїх постанов, а позаяк має в своїх руках державну керму, отже може так покермувати будучими виборами, щоби «воля народу» вийшла в її користь.

Таким способом, хоч престольна річ висловить дяку Провидіню задля полагоди конституційних спорів, може на ново дійти до роз'єднаня між Короною а нацією (в малярськім розуміню слова сего) в найближшій будучині. Нема сумніву, що сойм, котрому в престольній річі поставлено певні запори в єго законодатній діяльності, буде намагати ся переломити ці запори тим більше, що тепер має перевагу в соймі сторонництво незалежних, котрі проводили в сій державно-правній боротьбі.

Спир, який виринув між австрійським а угорським правительством що до спільної тарифи цлової, є вістуном сеї боротьби і не віщує нічого доброго для Австрії і для монархії, бо хоч в престольній річі зазначено, що торгові договори, введені там розпорядком, мають там довго остати правосильними, поки не діждуть ся парламентарного затвердження, але про цлову тарифу нема навіть натяку. Що до управильнення економічних взаємин між Австрією а Угорщиною вказує престольна річ лише на одно услівє — обезпеченє свобідного обороту обопільного, що вже осягнуто торговими договорами, але про інші услівя зазначені австрійським міністром-президентом, щоби переведено управильненє цілого обсягу сих питань і щоби не допущено односторонних змін, про се престольна річ не згадує ані одним словом. Взагалі про взаємини з Австрією престольна річ нічого не говорить, а згадує о тим лише, о скілько се тикає ся порозуміня з коаліцією і очевидно в її освітленю. Зовсім отже зрозуміло для нас, наколи

угорське дневникарство запевняє, що престольна річ зробила там дуже добре вражінє, бо тим, котрих ще там недавно розігнав полковник з парламенту, не снило ся, щоби в так короткім часі стати могли при державній кермі і взагалі осягнути такі успіхи. Сі успіхи додають малярським політикам відваги, використувати розлад в Австрії і сягати жадібною рукою по дальші придбаня, які мають довести до самостійности і окремішности Угорщини. Австрійська рада державна повинна отже схаменутися і стати рішучо по стороні міністра-президента, позаяк лише тим способом додасть єму сили обезпечити і удержати становище, яке заняв супроти жадоб «великого міністерства».

Державна дума а Україна.

Замітну статью поміщує полтавський «Рідний Край», в якій читаємо:

Ціла державна дума тоді тільки уважно прислухати меть ся до голосу наших послів, як чути буде гомін народу українського. Нехай хоч і не багато послів наших у думі, та нехай і вони, і всі інші знають і чують, що за ними стоїть маса, що вона готова у всякий час їх піддержати, готова бороти ся за свої права. Треба памятати, що тільки той дістане і вдержить права і вільности, хто готовий і здатний що дня їх наново завоювати.

Українці мусять тепер же розвинути найбільшу діяльність. Годі ховати ся по закутках, треба вийти на широкий світ, між люди, треба організувати маси, зєднати сили, направити їх до одної цілі. Українська інтелігенція мусить тямити, яка одвічальність на ній тепер лежить. Вона мусить показати, що не всує вона вважала себе проводирем нашого народу, що вона здатна на широку організаційну роботу.

Витаємо постанови зїзду делегатів українських демократичних громад, що недавно відбув ся, особливо ті постанови, у яких зазначаєть ся потреба нової широкої політичної організації заснованя відкритих (легальних) політичних товариств, до яких моглиб приставати усі прихильники української демократії. Тільки треба се робити зараз, не гаючись, не відкладаючи, бо час тепер горячий, і як утеряємо сей час, то другого такого вже може й не діждемо.

Разом з тим, але окремо тре-

ба засновувати товариства культурно-просвітні, непартійні, щоб як найшвидше заповнити ту прірву темноти, яка зістала ся від часів неволі. Давно вже зруйновані наші старі огнища культури, давно ми не могли ширити просвіти і прірва виросла страшенна. Досить згадати тільки один факт з часів виборів. Ніде в Росії селяни не виявили такого великого недовіря або й ворогованя до «панів», як на Україні. Кождий чоловік освічений, не хлібороб (хочби він справді й не був «паном», а жив з своєї праці), кождий інтелігент стрівався на Україні з недовірем або й ворожею — на стільки, як нігде в Росії по інших, неукраїнських губерніях. Згадаймо, що було в Кам'янці, в Житомирі, в Києві, або і в самій Полтаві.

По всій Росії «мужики» не дуже то вірять «панам», і причина лежить не тільки в тому, що деякі пани мають за багато землі. Та на Україні се виявило ся найострійше, в найбільшій мірі. І се не трудно зрозуміти. На Україні, як і скрізь, кривдили і гнітили селянина; і тут були земські начальники, були поміщики, високі арендні ціни, усякі здириства і т. д. Та до того всього лиха, що було й скрізь, — на Україні було ще одно: „пани“, інтелігенція — покинули український народ, зрekli ся його мови, пішли до сильніших сусідів, перестали розуміти духове житє, духові потреби свого народу. На правім боці Дніпра се стало ся давно, ще тоді, як там запанували польські пани і як за ними пішли й наші, покинувши народ наш на глум та на запущеня. А тут, по сім боці, се стало ся пізнійше, вже в XIX століті, після того, „як желанія къ чинамъ, а особливо къ жалованію“*) перемогли в наших панів згадки про колишні вільности, як вони пішли „ревностно“ служити центральному правительству, старали ся бути „болѣ русскими, чѣм сами рускіе“ як казав один з таких земляків наших, міністер, князь Кочубей.

І зістав ся народ наш сиротою, без проводирів, без своєї інтелігенції. Так виросла тая страшенна прірва, про яку ми згадували. Були, правда, одинокі щирі душі й поміж української інтелігенції: вони не відвернули ся від свого народу, працювали для него. Та їх було небогато, і не мали вони ніякої спроможности закласти які небудь організації для культурної праці, навіть не могли надрукувати букваря або читанку для дітей, а про часописи й балакати нічого. Що з того вийшло, — се ми бачили хочби й на виборах до державної думи. Того, що діяло ся підчас виборів, нехай ніколи не забуває уся інтелігенція, яка є на Україні. Нехай вона тямить, що народ підніметь ся і відкине ту ю інтелігенцію, яка чужа і ворожа народови, яка не розуміє душі его і не обстоєє его національних потреб.

*) Слова цариці Катерини II.

Нова буря в Росії.

Кроваві христини російської волі, видко, ще не покінчили ся. Зараз у са-

мому першому почини державна дума попала в конфлікт з двором, а єї реформаторські тенденції стрінули ся з як найгіршим настроєм правительственных кругів.

Як доносить петербурська «Річ», уперта поголоска твердить, що Трепов поручив губернаторам, заохотити місцеві відділи партії правного порядку, союза справжніх Росиян, монархістів і т. д., щоби звернули ся з найпідданнішою адресою, яка просила би не надавати амнестії бунтівникам та не зносити кару смерти. Ся поголоска находить подтверженє в сій обставині, що в послідних днях від стоваришень сего рода надійшло богато прошень а навіть жадань; всі они були зредаговані майже в тих самих словах, немов після одного взірця. Виділ охорони при департаменті поліції одержав деякі вказівки, що «Союз чинної борби з революцією» і «Союз правдивих Росиян», утворили в своїм лоні боеву дружину, яка поставила собі за ціль, терористичними актами впливати на представителів народа і стреміти до ставленя перешкод працям думи.

Рівночасно доносить «Гром. Думка» з Києва, що там ходять чутки про погром жидів, на випадок, коли они дістануть рівні права з Росиянами. На деяких будинках, не відомо, хто ставить крейдою хрести, а на других написано «Жида». По городу побільшено поліцейску охорону і ходять патрулі. У Вологді проявили сі темні живла стілько нахабности, що тамошний губернатор Маджєнський приїхав до Петербурга, прохати у міністра Стомтіна помочи і оборони против вологдської жандармерії і чорної сотні, які ведуть дуже енергічну діяльність в справі організації погромів. Стомтін обіцяв помогти, та яка се буде поміч, можна було надіяти ся і его прогнано зі служби. З того приводу «Гром. Думка» ось як висловлює ся в своїй вступній статі «Буря іде»!

Страшні вісти надійшли з Вологди. Знов, як в жовтневі дні, запалали огнища, знов полилась кров, знов безборонних жінок та дітей розстрілювали ті, хто повинен би обстоювати спокій та лад добрий. А за тими страшними вістями йдуть погрози і з інших місць, темна сила наважає ся отверто виступити проти всіх, хто стоїть за волю народу. Знов якась рука невидима сіє вогонь на нещасні кровию залиті поля. Та вже дещо й нове виступає в тих звістках. В Вологді губернатор не хотів погрому, він намагав ся спинити его і звелів страшникам розігнати погромників. Але... стражники его не послушали і рушницї свої направили на жінок та дітей, що вибігали з підпалених будинків, шукаючи на людях поратунку. А спожили—смерть. Самого губернатора покалічено.

Се грізна пересторога для уряду. Не можна безкарно з вогнем грати ся, бо він не розбирати ме, кого призначено спалити, а кого обійти, і піде нищити поспіль усе, що на шляху своєму здибає. Не можна відюжувати темних людей на кров, грабунки та насильство, бо озьвіріла юрба кине ся й на тих, хто підюжував, як що вони стануть спиняти занадто вже велику пожежу. Справедливо сказано би, що хто сіє вітер — пожне бурю.

Та охочі «сіяти вітер» на се не зважають. Прийшла також разом звістка, що вологдского губернатора прогнано з посади, і сего ніхто инакше не зрозуміє, як кару за те, що він спиняв погромників.

А надто коли згадати, що тих адміністраторів, які сприяли погромам (Нейдгардт, Курлов та ин.) не то не покарано, а ще надгороджено навіть.

Вітер посіяно, буря наближаєть ся. І невжеж тепер самі люди не знайдуть способу боронити себе перед нею?

Італійський парламентаризм нездужає еще може гірше від австрійского, бо коли у нас національна kwestия стоїть на перешкодї правильному ходови державної машини, то там костин незгодіє, клясові ріжницї. З тої причини часті є міністерські пересилєня в Італії і вже подекуди призвичаєно ся до них і вже обчислено пересічне трєванє кабінету більше менше на два роки. Та в посліднім часі наступують они так скоро, що се дає богато до думаня. Кабінет Фортиса удержав ся ледви 33 днів, а теперішній кабінет Сонїна уступає по двох місяцях. Сонїно не чоловік працьовитий, спосібний і праведний — міг би віддати державі при правильнім ході парламентаризму великі прислуги.

Підчас вибуху Везувія він виявив богато енергії, запобігливости, рішучости і знапя відносин, так що своєю ратунковою акцією спас сотки людей від певної загибелі і тисячки від голоду та нужди з причини недостатку поживи і приміщеня підчас слотної доби страшного катаклізму. Одиноким недостатком Сонїна на президиальнім фотели міністерства був хиба брак вимови і театральної ефектовности, в яких любують ся Італійці.

Місію утвореня нового кабінету одержав Джоліті — та з ним не скінчить ся певно доба пересилєнь, так як і за его попередника она не залежала зовсім від кваліфікацій керманича державного судна, а мала своє жерело в заглушеній совісти сучасного парламентаризму.

Політичний огляд.

Торжественне відкрите угорского парламенту відбуло ся в церемоніальній салі цісарского замку, а відтак відбуло ся засіданє палати послів під проводом президента по старшині віку, а президент вручив єму автентичний зміст престольної бесіди, котру в палаті ще раз відчитано. По тім закрито засіданє. Винір президенті має відбутися завтра, в суботу. Престольна бесіда угорска згадує насамперед бурлаві події недавньої минившости і дякує Богу, що непорозуміє минуло; відтак заповідає проєкти законів, котрі мають забезпечити житє. Спільні з Долитавщиною видатки мають бути установлені на основі угоди з 1867. Дальше згадує престольна бесіда о контингенті рекрутів, а надзвичайні потреби на узброєнє потрібні мимо того, що дружні засіданя зі всіма державами і мирові союзи дають поруку мира і на будуче. Найважнішою задачою правительства

є розширене політичних прав на всі верстви суспільности і в сій цілі при-готовлює правительтво відповідний за-кон.

Кольоніяльну господар-ку Німеччини характеризує німецький посол Ериберг в брошурі, яка мі-стить его промову, виголошену підчас дебати над кольоніями. Німецькі кольонії датують ся від 20 літ — сказано там між иншим, — а коштували поверх 753,542,300 марок. Само повстанє в Аф-риці коштувало 282,063,200 марок, не числячи мільонів, які ухвалено вже по написаню брошури. Причиною того фя-ска є — після автора — зла метода адміністрації, лихі урядники і система примусових робіт, заведена в німецьких кольоніях, наче замасковане невільництво, яке і було причиною повстаня. Тубольці, примушовані до робіт, одержували ден-ної платні півтретя феника, а за найлек-шу провину катовано їх і калічено в звйрський спосіб.

За сі вибрики пруских культуркемп-ферів заплатило дорого німецьке цісар-ство, бо житєм двох тисяч офіцирів і во-яків та 300 мільонами марок. Остаточної відповіді на напрям дальшої кольоніяль-ної політики Німеччини не дає п. Ерц-берг, а ограничає ся тільки на зарес-строваню сумних фактів дотеперішних похибок і невдач. В сім напрямі зайшов один факт на ліпше, іменно спійманє Моренга, головного ватажка Герерів, я-кий завдав Німцям не один доскульний погром. Тепер є надія цілковитого опа-нованя східно-африканського повстаня.

Н О В И Н К И.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Епі-фанія еп.; римо-кат.: Урбана І папи. — В с у-боту: руско-кат.: Глігерів муч.; римо-кат.: Фи-липа Нері.

— Мужі довіря народного сторонництва, згуртованого у політичнім Товаристві «Руська Громада» у Львові, зібрані дня 25. мая с. р. на довірочних зборах в справі виборчої ре-форми ухвалили отсі резолюції:

1) Стоїмо всі за загальним, рівним, без-посередним і тайним правом виборчим.

2) Сам первісний проєкт правительствен-ної виборчої реформи не має свх чотирох прикмет, не відповідає зовсім правним потре-бам руского народу особливо в Галичині, як що до числа руских мандатів так і що до конструкторці округів виборчих і забезпеченя вільности і правности виборів і покривджує руский нарід в разячий спосіб супротив всіх инших народів Австрії. А вже форсовані польским колом зміни в цілковиту користь вже й перше без порівняня лучше ситуовано-го польского елемента а в дальшу некористь Русинів, суть прямою провокацією і обидою руского народа і простим фальшованєм обра-зу галицкого краю.

3) Против такої зневаги руский нарід приволонений ужити всіх способів оборони а рускі послы парламентарні повинні поборюва-ти сей замах всіми силами і евентуально найострійшою формою протесту зазначити, що Русини не узнають такої виборчої ре-форми.

— **Poln. Korrespondenz** інспірована польским колом а за нею Slowo і ин. польські дневники розголосили, начеб з руского клубу роблено заходи про переговори з колом в справі роз-ділу мандатів в Галичині. Сі вісти і всякі ви-сновки з них зроблені розминають ся зовсім з правдою. Навпаки ріжні польські послы Ні-

ментовский, Абрагамович, Зайнфельд і ин. звертали ся до руских послів, котрі заявили, що не є противні порозуміню, але почин до переговорів має вийти з кола.

— **3 Коломиї** пишуть нам: Заходом укра-їнсько-руських товариств в Коломиї відбуде ся дня 1. н. с. червня с. р. концерт в честь Тараса Шевченка в сали Каси щадничої. Початок о 8. год. вечером.

— **Красва рада шкільна** назначила Кал. Ле-вандовского, управ. 5-кл. муж школи в Бере-жанях, другим відпоручником учительского званя до окр. ради шк. в Бережанях; імену-вала в народних школах: Анну Тігерманову, учительскою 3-кл. виділ. школи в Дрогобичи, Юлію Середницьку, учит. 6-кл. жін. школи і Петра Мілевского учит. 6-кл. муж. школи в Городенці, Стеф. Примусову учит. 5-кл. шк. в Динові, Волод. Бучацкого управ. і Юл. Со-заньского учит. 4-кл. школи на надвірнянсь-сьім передмістю в Дрогобичи, Ем. Гордвнсь-ку і Мар. Сілецьку учит. 4-кл. жін. школи в Стрию, Ант. Скоробогатівну, Ольгу Гавендівну і Ол. Герстманівну учит. 4-кл. жін. шк. в Стрию, Мих. Костшинську учит. 4-кл. шк. в Ходачкові вел., Ів. Думина учит. 3-кл. школи в Дрого-бичи; учителями (-льками) 2-кл. шкіл: Волдсл. Роцаковского в Могильниці новій, Теод. По-терейка в Реклинці, Юр. Михаловского в За-платині к. Стрия, Сем. Урбанка в Тшесневі Олен. Озимкевичівну в Добросині, Зофію Ба-ляцьку в Долішній к. Самбора і Вал. Комчер-дівну в Ясени.

— **Хліборобський страйк в Підгаєччині** зовсім не зменшив ся в своїх первісних розмірах, мимом численних арештовань страйкарів. Захо-ди радн. Пивовского, котрий їздить по селах і хотів би годити страйкуючих селян з двора-ми, на нічо не здають ся, бо селяни не лише не відступають від поставленої підвижки пла-тні, але і покликують ся на виборчу реформу. В тім повіті побув кілька днів намісник гр. Потоцкий і їздив по селах, аби наглядно ба-чити страйкову область.

Властители і наємці двірских обшарів в Підгаєччині мали оноді нараду і установили ціньник праці, як кажуть, висший о 20% від ціньника в Прусах. Ціньник обіймає як акор-дову так і денну роботу і звучить: 1) Кошенє, вязанє і складанє озимни в копи від морга 7 К. Кошенє, вязанє і складанє озимни в копи від поляглиці 8-50 К. Вижатє серпом озимни від копи 80 с до 1 К. Вязанє озими-ни за косаркою і складанє від морга від 70 с до 1 К. 2) Кошенє ярини в покоєу від морга 3 К. Кошенє, вязанє і уставленє в копи яри-ни від морга 6 К. 3) Кошенє струкових ро-стия на покоєу від морга 5 К 50 с. Зібране, звязанє і зложено в копи струкових ростив від морга 4 К. 4) Кошенє трави від морга 2 до 3-20 К. 5) Кошенє конюшини і люцерни від морга 2—3 К. 6) Кошенє, сушенє і скла-данє сіна в копиці від морга 6 К. 7) Кошенє конюшини на пашу, сушенє, складанє в ко-пиці від морга 1—1-50 К. 9) Перебиране буль-би за 100 клг. 6—8 сот. 10) Садженє бульби за марком від морга 1-80—2 К. Садженє 1-80 бульби за рикалем або сапою від морга до 3 К. 11) Зібране білої конюшини, т. є скоше-нє, висушенє і зложено в копиці від морга 6—7 К. Зібране червоної конюшини с. є скошенє ви-сушенє, згромадженє і зложено в копиці від морга 5—6 К. Молоченє паровою машиною білої конюшини від метр. сотнаря 3 К, а чер-воної від 3—4 К. 13) Молоченє жита цінами за 100 клг. 0-80—1 К. 14) Складанє стирт: за зложено стирти 12 сяжн. довгої, 2 сяжні ши-рокої і 18 верств високої разом з накритєм 10 К. 15) Кованє бульби: за морг 16—20 К, або за 115 клг. по 20 сот. 26) Збиранє збірок за 100 клг. 30—40 сот.

17) Денна плата в літній порі с. є в від-початку садженя до покінченя копаня бульби: а) Сівачам і сапанікам по 1-40 К; б) косарям і стиртникам по 1-20 К; в) иншим дорослим мужчинам по 1 К; г) иншим дорослим жінкам і дівкам по 80 с; д) робітникам низше 18 літ після віку і здібности. 18) Денна плата в зи-мовій порі: а) дорослим мужчинам по 70 с; б) дорослим жінкам і дівчатам по 55 с. 19) Замітка:

Час роботи назначує ся так: а) в літній порі від 5-30 год. (сер. европ. час) рано до заходу сонця з перервами: 1/2 години на свіданок і 1 1/2 год. в полудне; б) в зимі від сходу до заходу сонця з перервою 1 години в полудне.

— **Іспит зрілости** в учительській семінарії в Тернополи відбув ся в днях 14. до 23. с. м. під проводом інспектора А. Кавецкого. До іспиту приступило 46 публ. учеників. Сьвідоч-тва зрілости дістали: Барабаш Іван, Бекесевич Андрій, Белецкий Войт., Бучинський Франц, Бучинський Евстах, Давидович Николай, Дом-бровский Омел., Дідик Семен, Франк Брон., Грайє Брон., Гуралечка Андрій (з відзн.), Гер-ман Жигм. (з відзн.), Грубий Людвик, Іваш-кевич Йосиф (з відзн.), Каміньський Антін, Ко-вальський Іван, Мандзяк Дмитро, Нузичишин Михайло, Новак Михайло, Осовский Павло, Паливода Павло, Партика Владислав, Пхайк Іван, Пінкас Михайло, Шапу Йосиф, Сивий Станислав (з відзн.), Стасинський Іван, Стель-мах Диониз (з відзн.), Свистун Іван, Шми-гальський Йосиф (з відзн.), Швец Ігнатий, Том-ків Стефан, Влосек Владислав, Вовк Ілля, Зі-линський Филимон (з відзн.), Зарічний Вла-даслав і Закришка Михайло. Вісьмом канди-датам дозволено повторити іспит з одного предмету по вакациях, не репробовано жад-ного.

— **Київські хулігани.** Хулігани коло селян у-зялись, що приходять на заробітки до Києва. Нема й дня, щоб вони не обчистили чоловіка скільки на сінному майдані. Що виймають, що крадуть, а більш виграють. Виграють они так. Підходить один з них до якого небудь чоло-вічка в свиті, виймає три карти і починає: Осе один артист з звйринця дав розіграти гроший на бідних. Хто рубля виграє, тому два даю, хто два виграє — чотири даю. Ося кар-та виграє, сі дві програють.

Підходять по одному і другі хулігани. питають того, що й як, — ніби то вони з ро-ду й не бачили такого. Перший хуліган присі-дає, кладе карти на землю вічками вниз, пе-ресовує, помаленьку пересовує, так, що легко можна помітити карту, що „виграє“.

— Вгадуйте, — каже, а сам ще підвер-не ся, руки одна об одну тре.

Другий хуліган підзирає ту карту, та ще й ріжок зломить на вій.

— На 2 карб. — граю, — каже.

Виграв.

— Знов на два! — гукає.

— Е, ні — каже перший хуліган ему — у мене хто раз виграв, з тим я більше і на копійку не граю.

Тоді то й ему.

— Гм, а так можна, щоб за мене хто карту підняв?

— Можна.

Хуліган дивить ся, дивить ся по всіх; далі чоловіка в свиті за руку:

— Підійміть за мене.

Чоловік той — чомуж не піднять, коли вгадати не можна? — підіймає і вгадує.

— Спасибі! — хуліган ему.

Бере гроші.

— Є в вас здати з рубля? 20 копійчок за труди вам.

Чоловік радий такий, шукає видати. І ото аби гроші показав їм! Оточать его з усіх боків.

— Дядьку, нуте, нуте заграйте на свої, — починають вмовляти.

Перший хуліган ще тихше пересовує карти. Ще довше руки тре.

Другі хулігани указують на карту дядь-кови, заламують ще дужше ріжечок на вій.

— Чи так, то й так. На рубля мені! — каже дядько, спокусившись.

Хуліган уже швидче пересовує карти і назад не озирає ся вже. Ріжок заломлений є. Підіймає дядько, аж... карта—та... не та! Як на їй ріжечок загнув ся, як розправивсь на тій — дядько не бачив. Віддає карбованця.

Хулігани знов:

— А ну дядьку ще!... Ми завернем у него сякого такого карбованця того, то ти не до-дивив ся... Так і так треба.

— Так у мене ні копійки вже — каже дядько.

— Нічого, та чоботи ставляй.

І буває, що дядько зістає ся з торбиною тільки.

Пиший би з сторонних людей чи кивнув би, чи що на чоловіка, — так страшно: хижі очи помітять і тоді тобі або ніж, або камінь. Трапляє ся, що якийсь дядько й сам не піддає ся їм, то й дядька того і насуляють і пику облюють.

Поліція явна і тайна так скрізь і лавить а сего не бачить.

Се воно мабуть годить ся так?

Таке пише „Гром. Дума“, а чи по галицьких місточках нема на торгах та ярмарках подібних, як їх звуть, хуліганів пейсатих і без пейсиків.

— **Генрих Ібзен**, звівний скандинавський драматург, помер в суботу в Християнії, в 78 році життя. Він походив з купецкої родини. Его батько, спершу багатий купець, збанкрутував і жив відтак до смерті в біді. Син Генрих по смерті родичів посвятив ся медицині, але небагом єї покинув і вступив до театру в Берген яко інструктор. В тім часі написав кілька драм, до яких в пізнішій віці не хотів навіть признавати ся. В кілька літ пізвійше по артистичній подорожі по Данії і Німеччині став режисером театру в Християнії. В 1864 р. виїхав за границю і перебував в Римі і в Німеччині. По виданю ним в 1866 р. драматичного твору „Бранд“, норвежський парламент назначив єму доживнену платню. Ібзен міг без журби о щоденний хліб працювати на драматургії. Свою пенсію відплатив він многими цінними драмами.

— **Жертви япаньско-росийської війни** по япаньській стороні після наконечного обчислення міністерством війни вносять: убитих 47.152, померших з ран 11.423, померших наслідком недуг 21.802; разом 80.378, з того 2.113 офіцерів. На поодинокі роди оружя припадає: 64 жандармів, 64.485 піхотинців, 829 кавалеристів, 3.957 канонерів, 1.944 піонерів, 8.130 з трену, 517 лікарів і санітарів, 115 ветеринарів, 3 музикантів і 1.357 інших.

— **Чотирисотні роковини смерті Хр. Колумба**. Дня 21. мая 1506. р. помер Христоф Колумб. В осени 1504. р. повернув він з послідної подорожі з нового світа. Сей послідний поворот не був вже, як давніший его подорожі, триумфальним походом. Тепер его ескадра потерпіла розбитє і він мусів цілий рік ждати на Ямайці на корабель, котрий мав прийти з Гайті. Між его моряками повставали суперечки і злочини, так що він мусів хопити ся проливу крови. Остаточно удало ся єму дістатись до Іспанії. Стринула его загальна апатія, тим більше, що его одинока, найвірнійша приятелька королева Ізабеля померла кілька тижнів по его повороті. Зиму перебув він в Севілі і звідси писав до короля, щоб віддано єму належний єму пай з доходів із колоній і щоб установлено его віцекоролем в здобутих ним краях. Місто сего давано єму маєтности з відповідним титулом в Кастилії. Колумб не хотів сего прийняти. Свою послідну надію покладав він на нових монархів Кастилії, Филипа і Іванну, однак і тут завела его надія. Два дни перед смертю ствердив він в суді свій тестамент. Він помер в монастири Францісканів в Валядолід і там его й поховали. Его смерть не зробила найменшого вражіння — навіть хроніка монастиря, де він помер, не спогадала про его смерть. Правдоподібно в 1513 р. перенесено его мощі до монастиря в Севілі. Звідти, на підставі его тестаменту переведено его на Гайті а відтак, коли сей острів дістав ся Франції, перенесено его тілні останки на острів Гаванну.

— **Добрий хліб**. Знамена доброго хліба будуть певно невідомі богатом. Подаємо їх тут після кнвжки Абля „Chemie in der Küche und Haus“. Добрий хліб повинен бути випуклий, его шкіра має бути брунатної краски, без спалених місць і великих пропуклин, під шкірою порожних місць не повинно бути. При

кросню повинен хліб вахнути міцно але не квасно. Мякушка не повинна розсипатись і ліпнитись, але має бути еластичною. Дри мають бути малі, рівні і численні; смак хліба не повинен бути яловий. Свіжого хліба їсти не можна, хіба тоді, як він перестоїть одну днину. Як хліб переходувати на сухім місци, де є багато воздуха, то він зараз перемінює свій смак, старієсь і тратить воду. Сі ознаки виявляють ся при білім хлібі скорше, як при житнім. Тому то купуєсь білий хліб звичайно в свіжій стані (свіжоспечений). Впрочім хліб, що стоїть вже кілька днів, можна повернути в давний смак через коротке розігріє при 70 до 80 степенях Цельзья. Коли хліб переходати на вогнім безпрудувнім місци, то крім звичайних грибків може повстати також зелена або жовта плісня, із якими деколи осідають ся також і бацілі. До як сумного стану доходить хліб через невміле обходженє, можна було бачити на початку французско-німецької війни. Горячий хліб паківано відразу до позамиканих залізничих вагонів. Як его доведено до спільних магазинів, то бохонці були цілком сплєснєлі і вкриті густою щіткою зеленої плісня. Розуміє ся, що такого хліба годі було їсти.

— **Дрібні вісти**. Презесом повітової ради в Збаражи вибраний Іван Соханик з Івашковець, а его заступником о. Заячківський із Збаража. — П-на Галя Дзеровичівна з Топорова зложила перед іспитовою комісією в намісництві іспит з державної рахунковости. — Польський архієпископ Вебер покинув Львів на завжди і вступав до монастиря Смартихв-встанців в Римі. Будучим єпископом суфраганом має стати парох з Тернополя, пралат др. Вол. Твардовський. — Старшим прокуратором державним у Львові, на місце пок. Гайдерера має стати президент окружного суду в Стрию Альфред Гінде. — Вінчане п. Волод. Дудкевича, начальника „Народноі Торговлі в Рогатині, з п-ною Анною Чайковскою, учителькою, відбуде ся дня 26. с. м. в Перемишлях. — Із Сколя пишуть: Дня 21. с. м. около години 10. перед полуднем лютила ся в околиці Сколя буря з громами. В ліску від мостом т. зв. Дубині ударив грім в віз, на котрім їхала 25-літня Варвара Міллер, дочка управителя в фільварку в Дубині і Пробст, урядник з Демні важної та візник виїхали ціло. Удар був такий сильний, що на нещасній жєнціні почало горіти волосє і одіж. — Оводі по иолудни на плянтацях коло академічної уліці у Львові підрізав собі ножем горло умово хорий Евген Гофрик, син рахункового радника в намісництві. Тяжко раненого відвезено до шпиталю. — Окружний суд в Станиславові почав валити ся, так, що табулярні бюра перенесли ся на коритар. Станиславівські адвокати внесли телеграфічно меморіял до міністерства, що з огляду на небезпечєство завалєня будуть приневолєні здержати ся від повнєня своїх обовязків. — В Катовицях на Шлезку вибухли гази в законі „Юрий“, причім 19 робітників повєсло тяжкі рани. — Міжнародний почтовий зїзд в Римі покінчив наради в суботу. Слїдуючий зїзд відбуде ся в Мадриті.

Телеграми

з дня 25. мая 1906.

Відень. Цісар повернув вчєра вечером з Будапєшту до Відня.

Відень. Завтрїшна Wien. Ztg. оголосить скликанє делегацій на день 9. червня.

Відень. Кружляє чутка, що правительство пропонує для Галичини 102 мандатів. Сільських округів буде 35, виберальних по 2 послів. Русини будуть мати забезпечєних 27 мандатів.

Коло польське вибрало членами делегацій: гр. Дзєдушицького, Абрагамовича, Дулембу, Бобжинського, Гломбінського і Ковловського та згодило ся, аби єєчий мандат для Галичини припав п. Романчукови.

Петербург. По відмові правительством амнєстії для політичних вязнів державна дума має ухвалити окремий закон про амнєстию.

Петербург. „Нов. Вєремя“ доносить, що през. кабінєту Горємикина оповістять пині вдумі в присутности всіх міністрів відповідь кабінєту на ухвалєну думою адресу.

Рух залізничих поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Любівия вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і свята)
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 9:25* (13/5—9/9)
„ Коломиї	10:05
„ Гяшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. свята)

На Підзамчє

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35*, 8:25, 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 3:14 (18/5—9/9).
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзця	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/6) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. свята).

З Підзамчє:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди посіпні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є означєні звїздкою. Пєра нічна числїть ся від 6. год. вєчїр до 5. год. 59 мїнут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілїєнь в міській бюрі п. к. державних залїз. ч. в. пасаж Гавсмана ч. 9.

За певну і добру льокацію поручаємо:

4 1/2%	листи гіпотєчні	
4%	листи гіпотєчні	
5%	листи гіпотєчні преміовані	
4%	листи Товариства кредитового земского	
4%	і 4 1/2%	листи Банку красєвого
4%	позичку красєву	
4%	облігації провінційні і всїлякі ренти державні	

Тї папєри продаємо і купуємо по найточнїйшїм курсї деннім.

Контора виміни
ц к упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотєчного.